

ZARZĄDZENIE Nr 178/2016
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
z dnia 26.01.2016 r.

w sprawie określenia sposobu dokonywania odpisów aktualizujących należności w Urzędzie Miasta Krakowa

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2, w związku z art. 35 b i 35c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, 613, z 2014 r. poz. 768, 1100, z 2015 r. poz. 4, 978, 1045, 1166, 1333, 1844, 1893), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289, z 2015 r. poz. 1954) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się następujące zasady dokonywania odpisów aktualizujących wartość należności:

1. Odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się w przypadkach określonych w art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, w odniesieniu do:
 - 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – w wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
 - 2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości,
 - 3) należności spornych, kwestionowanych przez dłużników, oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – w wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
 - 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot w przypadku gdy odpisem objęta jest cała należność lub w tym samym stosunku w jakim odpis objął należność pierwotną, do czasu ich otrzymania lub odpisania tych należności,
 - 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego na nieściągalne należności.
2. Odpisy aktualizujące należności określone w ust. 1 pkt 1 - 4 ustala pracownik, który prowadzi ewidencję danej należności, w oparciu o posiadaną dokumentację. W razie konieczności dokumentację uzupełnia o informacje z wydziału merytorycznego u którego powstała dana należność. Odpisy aktualizujące ustala się indywidualnie dla poszczególnych dłużników, stosując załącznik nr 1.

§ 2. 1. Dla należności, o których mowa w paragrafie 1, ust. 1 pkt 5 przyjmuje się następujące zasady dokonywania odpisów aktualizujących:

- 1) dla należności podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych, z wyjątkiem należności, o których mowa w pkt 3 i 4 przyjmuje się odpis ogólny w wysokości:
 - a) 20 % dla należności roku bieżącego,
 - b) 60 % dla należności z lat poprzednich.Odpisu aktualizującego dokonuje się stosując załącznik nr 2;
 - 2) dla należności cywilnoprawnych, z wyjątkiem należności, o których mowa w pkt 3 i 4 oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych z funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i nienależnie pobranych zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń wcześniej wypłaconych przez inne instytucje. Odpis aktualizujący sporządza się na podstawie zbiorczego zestawienia zawierającego wykaz decyzji zobowiązujących do zwrotu. Przyjmuje się odpis w wysokości:
 - a) 50 % dla należności roku bieżącego,
 - b) 100 % dla należności z lat poprzednich.Odpisu aktualizującego dokonuje się stosując załącznik nr 3;
 - 3) dla należności budżetowych z tytułu zwrotu długu alimentacyjnego pochodzącego z funduszu alimentacyjnego lub wcześniej wypłaconej zaliczki alimentacyjnej dokonywany jest odpis w wysokości 100 % na podstawie zbiorczego zestawienia zaległości.
Odpisu aktualizującego dokonuje się stosując załącznik nr 4;
 - 4) dla należności z tytułu:
 - a) kar za nieterminowe, nienależyte wykonanie przedmiotu umowy,
 - b) odszkodowań,
 - c) regresów,
 - d) kar porządkowych,
 - e) grzywien,gdy oszacowane przez wydział merytoryczny prawdopodobieństwo nieściągalności zaległości jest większe niż 70% dokonuje się odpisu aktualizującego w 100 %, natomiast jeżeli prawdopodobieństwo nieściągalności jest poniżej 70% - nie tworzy się odpisu aktualizującego.
Odpisu aktualizującego dokonuje się stosując załącznik nr 5;
2. Odpisu odsetek ze wszystkich należności dokonuje się w 100% na podstawie sald ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy stosując załącznik nr 6.
 3. Dokonywanie odpisu w przypadku należności, o których mowa w paragrafie 1 ust. 1 pkt 5 następuje w zależności od przyjętej metody w kilku etapach:
 - 1) identyfikacja rodzaju należności,
 - 2) podział należności ze względu na termin ich wymagalności tj. dotyczące roku bieżącego i lat ubiegłych w zakresie należności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2,
 - 3) ocena stopnia prawdopodobieństwa nieściągalności należności w zakresie należności, o których mowa w ust. 1 pkt 4,
 - 4) uwzględnienie odpisu dokonanego w roku/latach poprzednich,
 - 5) przyjęcie odpowiedniej stawki odpisu,
 - 6) obliczenie kwoty odpisu aktualizującego (iloczyn kwoty należności i ustalonej stawki odpisu),
 - 7) zaewidencjonowanie odpisu aktualizującego w księgach rachunkowych.

4. Przy ustalaniu prawdopodobieństwa nieściągalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 przyjmuje się w szczególności informację o skuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego w stosunku do całości lub części zaległości.
- § 3.
1. Czynności określone w paragrafie 2 ust. 3 dokonują pracownicy prowadzący ewidencję poszczególnych rodzajów należności w oparciu o posiadaną dokumentację w zakresie prowadzonej egzekucji lub windykacji. W razie konieczności dokumentację uzupełnia się o opinię prawną, lub inne stosowne dokumenty zawierające przesłanki uzasadniające dokonanie odpisu aktualizującego.
 2. Odpisów aktualizujących wartość należności danego roku obrotowego dokonuje się w terminie do końca lutego roku następnego, wg stanu na dzień 31 grudnia każdego roku. Jednakże mając na uwadze zasadę ostrożnej wyceny, odpisy aktualizujące wartość należności powinny również uwzględniać te przyczyny ich dokonania, które wystąpiły po dniu bilansowym, ale zostały ujawnione do dnia sporządzenia bilansu np. zgon kontrahenta, postanowienie o upadłości.
 3. Nie podlegają odpisowi aktualizującemu należności zabezpieczone hipoteką, zastawem skarbowym lub gwarancją.
 4. Podstawą do ujęcia odpisów aktualizujących wartość należności w księgach rachunkowych jest wewnętrzny dokument księgowy – „Polecenie księgowania”, wystawiony w oparciu o wyliczone wartości określone w załącznikach do niniejszego zarządzenia.
 5. Dokonane odpisy aktualizujące wartość należności służą wyłącznie od wyceny należności wykazywanych w sprawozdaniach finansowych (bilansie). Dokonanie odpisów aktualizujących wartość należności nie ma żadnego wpływu na wartość należności wykazywanych w księgach rachunkowych. Należności nadal winny figurować na koncie rozrachunkowym i podlegać wykazaniu w sprawozdaniach budżetowych zgodnie z właściwymi przepisami.
 6. Dokonanie odpisów aktualizujących wartość należności nie zwalnia od działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności.
 7. Tworzone odpisy aktualizujące wartość należności:
 - 1) z tytułu należności głównej w zakresie dochodów budżetowych ujmowane są na koncie „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - 2) z tytułu odsetek w zakresie dochodów budżetowych ujmowane są na koncie „Koszty finansowe”,
 - 3) z tytułu rozchodów budżetu – ujmowane są na koncie „Wyniki na pozostałych operacjach”,
 - 4) na rzecz funduszy specjalnych – księguje się w ciężar tych funduszy.
 8. Dokonane odpisy aktualizujące wartość należności pomniejsza się o wartość:
 - 1) otrzymanych wpływów z tytułu tych należności. Zmniejszenie odpisu aktualizującego dotyczącego:
 - a) należności głównej - zalicza się do pozostałych przychodów operacyjnych,
 - b) odsetek – zalicza się do przychodów finansowych;
 - 2) umorzonych i przedawnionych należności, które pomniejszają konto rozrachunkowe.

- § 4. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Finansowego, Wydziału Podatków i Opłat i Wydziału Budżetu Miasta. Koordynatorem jest Dyrektor Wydziału Finansowego.
- § 5. Traci moc zarządzenie Nr 3047/2011 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 16.12.2011 r. w sprawie określenia zasad rachunkowości w zakresie zaliczania dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego oraz ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności, zmienione zarządzeniem Nr 553/2015 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 11.03.2015 r.
- § 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 31 grudnia 2015 r.